

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 131 / Π / 2000

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης την 22^α Μαρτίου 2000, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:00, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Σταύρος Αργυρόπουλος

Μέλη: Νικόλαος Στυλιανάκης,

Χαρίλαος Χάρακας,

Εμμανουήλ Αντωνόπουλος, κωλυομένου του τακτικού κ. Λεωνίδα Νικολούζου και

Χαρίσιος Ταγαράς

Γραμματέας: Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδρίασης ήταν ο **προληπτικός έλεγχος της** από 20.12.1999 γνωστοποιηθείσας, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν.703.77, όπως ισχύει, **συγκέντρωσης επιχειρήσεων, που συμφωνήθηκε με το από 17.12.1999 προσύμφωνο αγοράς μετοχών μεταξύ των εταιρειών UNIFON ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ, ΤΕΤΟΜΑ ΚΟΜ ΚΙΝΗΤΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ Α.Ε. και ΤΕΤΟΜΑ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ-ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ-ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ Α.Ε.** και η οποία αφορά την απόκτηση από την πρώτη των εταιρειών του 55% του μετοχικού κεφαλαίου της δεύτερης αυτών

Στην συνεδρίαση παρέστη η γνωστοποιήσασα τη συγκέντρωση εταιρεία UNIFON ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ δια του πληρεξουσίου αυτής δικηγόρου κ. Ιωάννη Κ. Δρυλλεράκη.

Στην αρχή της συνεδρίασης, το λόγο έλαβε η Εισηγήτρια κα Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε την γραπτή εισήγηση της Γραμματείας επί της υποθέσεως, και πρότεινε τη μη απαγόρευση της υπό κρίση συγκέντρωσης δεδομένου ότι δεν θα περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις επιμέρους σχετικές αγορές τις οποίες αυτή αφορά. Στην συνέχεια, το λόγο έλαβε ο ανωτέρω πληρεξούσιος δικηγόρος, ο οποίος ανάπτυξε τις θέσεις της γνωστοποιησάσης τη συγκέντρωση εταιρείας, απάντησε στις ερωτήσεις που του υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής και κατέληξε ότι δεν υφίσταται θέμα απαγόρευσης της κρινόμενης συγκέντρωσης δεδομένου ότι αυτή εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 4α και όχι του άρθρου 4β του ν.703/77, όπως ισχύει, αναφερόμενος και στο υπόμνημα που θα υποβάλει. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής έδωσε προθεσμία μέχρι τις 27.3.2000 στην ανωτέρω εταιρεία να προσκομίσει το υπόμνημά της.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη την 19^η Απριλίου 2000, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10 π.μ. στην ίδια ως άνω αίθουσα 611, και, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλου, την εισήγηση της Γραμματείας, τις απόψεις που διετύπωσε, εγγράφως και προφορικώς, η ενδιαφερόμενη εταιρεία κατά την συζήτηση της υπόθεσης, καθώς και το υπόμνημα το οποίο αυτή προσκόμισε,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

1. Η εταιρεία UNIFON ΑΕΕ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (εφεξής UNIFON), με το από 20.12.1999 έγγραφό της, γνωστοποίησε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, την εξαγορά, με τον τρόπο που προσδιορίζεται, της εταιρείας TETOMA KOM KINHTE TΗΛΕΦΩΝΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (εφεξής TETOMA KOM). Στη συνέχεια η υπόθεση εισήχθη ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού, με την από 20.3.2000 εισήγηση της Γραμματείας αυτής, προκειμένου να ενεργηθούν τα, από τα άρθρα 4β επόμε. του ν.703/77, όπως ισχύει, προβλεπόμενα.

2. Από τα στοιχεία του φακέλου και τα όσα προφορικά και εγγράφως εκτέθηκαν από τον πληρεξούσιο δικηγόρο της γνωστοποιούσας εταιρείας προέκυψαν τα εξής: Δυνάμει του από 17.12.1999 προσυμφώνου αγοράς μετοχών που καταρτίστηκε και υπογράφηκε μεταξύ των εταιρειών UNIFON (υποψήφια μέτοχος), TETOMA KOM (Εταιρεία) και TETOMA ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ – ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ - ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ ΑΕ (βασικός μέτοχος της TETOMA KOM) συμφωνήθηκαν τα ακόλουθα: (α) Οι μέτοχοι της TETOMA KOM, εντός δεκαπέντε ημερών από την έγκριση της Επιτροπής για τη συμμετοχή της UNIFON στην εταιρεία θα συγκαλέσουν έκτακτη γενική συνέλευση με θέμα την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου (μ.κ.) αυτής κατά 122.223.000 δρχ. με την έκδοση 122.223 νέων μετοχών ονομαστικής αξίας 1.000 δρχ. η κάθε μία και τιμή διάθεσης 3.270 δρχ. ανά μετοχή. Το υπέρ το άρτιο ποσό (277.446.210 δρχ.) θα μεταφερθεί στο λογαριασμό «διαφορά από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο». (β) Οι παλαιοί μέτοχοι της TETOMA KOM δηλαδή η TETOMA ΑΕ και Δ. Ρομπόπουλος, θα παραιτηθούν από το δικαίωμα προτίμησης σχετικά με την εν λόγω αύξηση του μ.κ. ώστε οι μετοχές να μεταφερθούν μόνο στην UNIFON, να καλυφθούν και αναληφθούν όλες από αυτήν. Έτσι με την αύξηση αυτή, το μ.κ. της TETOMA KOM θα ανέρχεται σε 222.223.000 δρχ. και θα διαιρείται σε 222.223 μετοχές, ενώ η μετοχική της σύνθεση θα διαμορφωθεί κατά τον πιο κάτω τρόπο: UNIFON ΑΕ 122.223 μετοχές, ποσοστό 55%, TETOMA ΑΕ 99.500 μετοχές, ποσοστό 44,77% και Δ. Ρομπόπουλος 500 μετοχές, ποσοστό 0,23%. Περαιτέρω συμφωνήθηκε, με το άρθρο 4.5 του πιο πάνω προσυμφώνου ότι, η υποψήφια μέτοχος λόγω των χρηματοοικονομικών αναγκών της εταιρείας, θα παράσχει σ' αυτήν δάνειο ύψους 399 εκατομ. δρχ. περίπου, που θα είναι μετατρέψιμο σε μετοχικό κεφάλαιο, σύμφωνα με το ν.1678/86. Το εν λόγω δάνειο η εταιρεία θα μεταφέρει σε χρέωση του λογαριασμού «Μετοχικό Κεφάλαιο», εφόσον, εκτός των άλλων, χορηγηθεί η απαιτούμενη έγκριση της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Στο άρθρο 4.6 του ίδιου συμφωνητικού προβλέπεται ακόμη ότι οι μέτοχοι, ως εγγύηση για την τήρηση των όρων του, θα ενεχυριάσουν με ιδιωτικό συμφωνητικό το 55% των μετοχών τους στην εταιρεία στην υποψήφια μέτοχο, με χορήγηση του δικαιώματος ψήφου στην υποψήφια μέτοχο το οποίο θα ασκήσει με τον εκάστοτε νόμιμο εξουσιοδοτημένο από το Δ.Σ. αυτής εκπρόσωπό της. Ο όρος δε αυτός, όπως προκύπτει από το 23-3-2000 έγγραφο του πληρεξουσίου δικηγόρου της εξαγοράζουσας δεν έχει ενεργοποιηθεί με την υπογραφή εγγράφου βεβαίας χρονολογίας.

3. Η γνωστοποιούσα, ως άνω, εταιρεία έχει έδρα το Δήμο Αλίμου Αττικής και προήλθε από τη συγχώνευση των εταιρειών Q – PHONE ΑΕ και ΠΑΛΜΑΦΟΝ ΑΕ με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη. Είναι εισηγμένη στο Χ.Α.Α και όπως προκύπτει από το μετοχολόγιό της οι κυριότεροι μέτοχοι αυτής είναι, με τα αντίστοιχα ποσοστά, οι παρακάτω : PANAΦΟΝ ΑΕΕΤ μετοχές 9.125.970 ποσοστό 19,01%, ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ – ΔΟΥΚΑΣ ΠΑΥΛΟΣ μετοχές 5.558.640

ποσοστό 11,58%, INFO – QUEST AEBE μετοχές 4.813.710 ποσοστό 11,04%, ΑΦΟΙ ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΙ ΑΕ μετοχές 4.790.000 ποσοστό 9,98%, ΦΕΣΣΑΣ ΘΕΩΔΩΡΟΣ μετοχές 4.139.520 ποσοστό 8,62%, CROWN S.A, μετοχές 1.684.530, ποσοστό 3,51%, NUMINA TRADING & INVESTMENTS LTD, μετοχές 1.566.000, ποσοστό 3,26% και MAJOR INVESTMENTS LIMITED, μετοχές 537.030, ποσοστό 1,12%. Η εν λόγω εταιρεία δραστηριοποιείται στον κλάδο της κινητής τηλεφωνίας και πληροφορικής, αποτελεί δε τον μεγαλύτερο Εμπορικό Συνεργάτη της ΠΑΝΑΦΟΝ. Συγκεκριμένα, όπως περιγράφεται στο άρθρο 4 του καταστατικού της, ο σκοπός της συνίσταται κυρίως στην παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών προς το κοινό, που αναπτύσσονται και προσφέρονται μέσω του κυψελοειδούς δικτύου GSM κινητής τηλεφωνίας της ΠΑΝΑΦΟΝ, στην προμήθεια, εμπορία και εγκατάσταση παντός είδους τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, ανταλλακτικών και εξαρτημάτων κινητής τηλεφωνίας, στην ολοκληρωμένη υποστήριξη πριν και μετά την πώληση, συντήρηση και επισκευή του ως άνω εξοπλισμού, ειδών τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και εν γένει δικτύων μεταφοράς ήχου, εικόνας και δεδομένων, καθώς και στην ανάπτυξη, παραγωγή και διάθεση λογισμικού και παροχή υπηρεσιών, εγκατάσταση, επισκευές για τη λειτουργία των παραπάνω προϊόντων.

Η UNIFON κατέχει το 100% του μ.κ. της εταιρείας με την επωνυμία «EMOTION ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ, ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ» και το διακριτικό τίτλο «E-MOTION ΑΕ». Η τελευταία αυτή εταιρεία, που διαθέτει δίκτυο 55 καταστημάτων, εκτός από την εμπορία ειδών πληροφορικής, ασχολείται και με την κινητή τηλεφωνία, ως dealer της UNIFON. Ο κύκλος εργασιών μόνον της UNIFON σε εθνικό επίπεδο για το έτος 1998 ανήλθε στο ποσό των 112.664.265.783 δρχ., που αντιστοιχεί σε 339.864.089 EURO (Ισολογισμός UNIFON της 31/12/98), δηλαδή πάνω από τα όρια που θέτει ο νόμος, γι' αυτό και κρίνεται αλυσιτελής, ο υπολογισμός, στην ελεγχόμενη συγκέντρωση, και του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων που ελέγχουν από κοινού τη γνωστοποιούσα αυτή εταιρεία.

Εξάλλου, η TETOMA KOM Κινητή Τηλεφωνία Α.Ε., είναι θυγατρική της TETOMA ΑΕ, ιδρύθηκε το έτος 1999 με έδρα το Δήμο Θεσσαλονίκης και έχει ως αντικείμενο, κυρίως, την κινητή τηλεφωνία. Ειδικότερα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 του καταστατικού της, ο σκοπός της συνίσταται στην εισαγωγή, εμπορία και αντιπροσώπευση ειδών και προϊόντων τηλεφωνίας και κυρίως κινητής, συσκευών τηλεοράσεων και ηλεκτρονικών υπολογιστών, καθώς και στην τεχνική εξυπηρέτηση και παροχή υπηρεσιών έναντι αμοιβών ή προμηθειών στους τομείς που δραστηριοποιείται η εταιρεία. Η εξαγοραζόμενη, ως άνω, εταιρεία διαθέτει δίκτυο τριάντα περίπου καταστημάτων, τα περισσότερα των οποίων (πάνω από 20) βρίσκονται στη Θεσσαλονίκη, ενώ τα υπόλοιπα σε άλλες πόλεις της Βορείου και Κεντρικής Ελλάδας. Η TETOMA KOM ΑΕ ανήκει στο εμπορικό δίκτυο της UNIFON και λειτουργεί ως πωλητής (dealer) αυτής, δηλαδή εγγράφει νέους συνδρομητές και πωλεί συσκευές κινητής τηλεφωνίας.

Ο κύκλος εργασιών της εν λόγω εταιρείας, κατά το πρώτο έτος λειτουργίας της, δηλαδή για το έτος 1999, εντός της ελληνικής επικράτειας ανήλθε σε 1.215.535.771 δρχ.

4. Η σχετική αγορά προϊόντων, γενικώς, περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους λόγω των χαρακτηριστικών τους, της τιμής τους και της σκοπούμενης χρήσης τους. Ενώ η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι συμμετέχουσες στη

συγκέντρωση επιχειρήσεις παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες τους, υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού. Στην υπό κρίση περίπτωση, η σχετική αγορά που επηρεάζεται από την ελεγχόμενη συγκέντρωση αφορά : α) την παροχή υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας και δευτερευόντως την εμπορία εξοπλισμού κινητής τηλεφωνίας ως απαραίτητου μέσου για την παροχή των παραπάνω υπηρεσιών β) την παροχή υπηρεσιών πληροφορικής και γ) τη χονδρική και λιανική πώληση ειδών πληροφορικής (λογισμικό, υλικό εξοπλισμού, κλπ.). Ως σχετική δε γεωγραφική αγορά θα πρέπει να θεωρηθεί το σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας.

5. Στη σχετική αγορά της παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας, το συνολικό μέγεθος της αγοράς υπολογίζεται σε όγκο, δηλαδή σε συνολικό αριθμό ενεργών συνδρομητών. Με βάση τα υπάρχοντα στο φάκελο στοιχεία, που αναφέρονται αναλυτικά στην εισήγηση της Γραμματείας, τα μερίδια αγοράς των τριών δικτύων κινητής τηλεφωνίας το έτος 1998, ήταν PANAFON 51,9%, TELESTET 33,5% και COSMOTE 14,6%. Κατά δε το έτος 1999, η PANAFON κατείχε μερίδιο 42,70%, ενώ οι TELESTET και COSMOTE κατείχαν το 30,37% και 26,92%, αντίστοιχα. Σε σχέση με τον συνολικό αριθμό των συνδρομητών (ανερχομένων σε 2.057.041) τα μερίδια αγοράς για το έτος 1998 της UNIFON και των κυριοτέρων ανταγωνιστών της ήταν τα ακόλουθα:

ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
UNIFON	503.116	24,45%
PANAVOX	319.923	15,55%
MOBITEL	258.287	12,55%
VIAFON	108.544	5,27%
CLEVERNET	78.167	3,80%
CITICOM	56.000	2,72%
ΒΑΣΙΛΗΑΣ	34.000	1,65%
LANTEC	30.000	1,45%
KLIMAPHONE	30.000	1,45%
ΛΟΙΠΟΙ	639.004	31,07%

Για το έτος 1999, ο αριθμός των συνδρομητών της UNIFON, εκτιμάται ότι ανήλθε σε 600.893 που αντιστοιχεί στο 15,5% περίπου του συνόλου της αγοράς. Σε σχέση δε με τον συνολικό αριθμό των συνδρομητών της PANAFON, το μερίδιο της UNIFON για το έτος 1998 ανήλθε σε 47,08%. Η εξαγοραζόμενη εταιρεία για το έτος 1998 δεν είχε καμία παρουσία, δεδομένου ότι, συστήθηκε κατά τα προεκτεθέντα, το έτος 1999. Στη δευτερεύουσα σχετική αγορά της πώλησης των συσκευών και γενικά του λοιπού εξοπλισμού κινητής τηλεφωνίας, στην οποία δραστηριοποιούνται πολλές και μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες, όπως οι ERICSSON, SIEMENS, MOTOROLA, NOKIA κ.α., καθώς επίσης και μεγάλος αριθμός ανεξάρτητων μεταπωλητών, δεν υπάρχουν επαρκή διαθέσιμα στοιχεία, για τον ακριβή προσδιορισμό των μεριδίων αγοράς των εταιρειών αυτών. Οι εμπορικοί συνεργάτες της PANAFON και το δίκτυό τους προμηθεύονται συνήθως τις συσκευές και τα λοιπά είδη εξοπλισμού κινητής τηλεφωνίας απευθείας από τους κατασκευαστές, ενώ από την PANAFON προμηθεύονται τις συσκευές μόνο για τα προγράμματα της καρτοτηλεφωνίας. Ενόψει τούτων και επιπλέον του γεγονότος ότι η εμπορία συσκευών κινητής τηλεφωνίας δεν αποτελεί την κύρια δραστηριότητα των συμμετεχουσών στην ελεγχόμενη συγκέντρωση επιχειρήσεων, η Επιτροπή εκτιμά ότι παρέλκει η περαιτέρω εξέταση της

συγκεκριμένης δραστηριότητας. Αναφορικά με τις αγορές παροχής υπηρεσιών πληροφορικής, καθώς και της χονδρικής και λιανικής πώλησης ειδών πληροφορικής σημειώνεται ότι περίπου δύο χιλιάδες επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων και των καταστημάτων λιανικής πώλησης) δραστηριοποιούνται τόσο στην αγορά υλικού εξοπλισμού (hardware), όσο και στις αγορές λογισμικού (software) και παροχής υπηρεσιών πληροφορικής. Μεταξύ δε των 250 μεγαλύτερων εταιρειών του κλάδου πληροφορικής και αυτοματισμού γραφείου, το 1998 συγκαταλέγονταν και οι εισαγωγικές εταιρείες ΠΟΥΛΙΑΔΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ, INFOQUEST, IBM HELLAS, ALTEC, ALPHA COPY, INTRASOFT, HEWLETT – PACKARD HELLAS. Οι πωλήσεις χονδρικής της εξαγοράζουσας στα συγκεκριμένα προϊόντα και υπηρεσίες ανέρχονται σε 8 εκατ. δρχ. και αντιπροσωπεύουν μόλις το 0,71% του συνολικού κύκλου εργασιών της. Η θυγατρική της δε εταιρεία E-MOTION, που όπως προαναφέρθηκε δραστηριοποιείται και στην αγορά λιανικής πώλησης ειδών πληροφορικής, πραγματοποίησε, κατά το έτος 1998, κύκλο εργασιών ανερχόμενο σε 335 εκατ. δρχ. περίπου. Με βάση τα προεκτεθέντα και δεδομένου ότι, ο συνολικός όγκος της ευρύτερης αγοράς πληροφορικής για το έτος 1998 ανήλθε σε 328,8 δις δρχ. (στοιχεία του European Information Technology observatory), εκτιμάται ότι το μερίδιο των παραπάνω εταιρειών ήταν σχετικά μικρό, ενώ η εξαγοραζόμενη δεν δραστηριοποιήθηκε καθόλου στον κλάδο της πληροφορικής, αφού όπως προαναφέρθηκε, συστήθηκε τον Φεβρουάριο του 1999. Με αυτά τα δεδομένα η Επιτροπή κρίνει ότι, παρέλκει η περαιτέρω εξέταση της εν λόγω αγοράς.

6. Στην αγορά παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας στη χώρα μας, μέχρι το έτος 1997, δραστηριοποιούνταν οι εταιρείες PANAFON και TELESTET ενώ εντός του 1998 άρχισε να λειτουργεί και ένα τρίτο δίκτυο κινητής τηλεφωνίας, ήτοι αυτό της εταιρείας COSMOTE, που είναι θυγατρική εταιρεία του κρατικού φορέα τηλεπικοινωνιών Ο.Τ.Ε. Α.Ε.

Ανάλογα δε με το σύστημα εμπορικής προώθησης των υπηρεσιών τους, που επέλεξε κάθε μία εταιρεία δικτύου (Operator), η δομή της αγοράς διαμορφώθηκε ως εξής : α) Η PANAFON από την έναρξη της λειτουργίας της δεν παρέχει απευθείας τις υπηρεσίες της στο καταναλωτικό κοινό αλλά μέσω των εμπορικών της συνεργατών οι οποίοι με τη σειρά τους διαθέτουν δικό τους εμπορικό δίκτυο β) Η TELESTET παρέχει κυρίως απευθείας τις υπηρεσίες της και μεταπωλεί τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό και παράλληλα με το δικό της δίκτυο πωλήσεων, συνεργάζεται για την διανομή των υπηρεσιών της και των προϊόντων της με τις εταιρείες LANTEC, CLEVERNET, ΒΑΣΙΛΗΑΣ οι οποίοι επίσης διαθέτουν περαιτέρω δικούς τους αντιπροσώπους (dealers) και γ) Η COSMOTE με απευθείας πωλήσεις και συνεργάτες εκτός του ΟΤΕ και τις εταιρείες ALTCOM, SPACEPHONE, SANYO, KLIMAPHONE, όπως και τους αντιπροσώπους (dealers) των τελευταίων. Ως εκ τούτου, όλες οι ανωτέρω επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται (άμεσα ή έμμεσα) στην εν λόγω αγορά, θεωρούνται, όπως έχει κριθεί και με την υπ' αριθ. 2/II/98 απόφαση της Επιτροπής, ανταγωνίστριες επιχειρήσεις. Στη χώρα μας η αγορά παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας, μέσω εμπορικών συνεργατών των εταιρειών, που κατέχουν άδεια λειτουργίας δικτύου κινητής τηλεφωνίας, αποτελεί μία ανοικτή αγορά για οποιαδήποτε επιχείρηση επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί στον τομέα αυτό, δεδομένου ότι δεν υφίστανται νομικοί φραγμοί εισόδου σ' αυτή, ενώ τα κριτήρια που θέτουν οι εταιρείες (δηλ. οι PANAFON, TELESTET και COSMOTE) προκειμένου να περιλάβουν μία νέα επιχείρηση στο δίκτυο διανομής τους, ήτοι οικονομική δυνατότητα, φερεγγυότητα, τεχνογνωσία, εμπειρία και υφιστάμενο εμπορικό δίκτυο, δεν μπορούν να θεωρηθούν, ότι αποτρέπουν ή αποκλείουν την εισόδου νέων επιχειρήσεων στο χώρο, διότι αποσκοπούν στην εξεύρεση καταλλήλων και

αξιόπιστων συνεργατών για τη βιωσιμότητα της συνεργασίας. Οι πωλήσεις τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και προϊόντων (τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού) γίνονται από την UNIFON είτε απευθείας (μέσω των καταστημάτων E-MOTION) στον τελικό καταναλωτή, είτε μέσω αντιπροσώπων (dealers), οι οποίοι εγγράφουν νέους συνδρομητές, προκειμένου η UNIFON να τους παράσχει τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες και επί πλέον πωλούν συσκευές κινητής τηλεφωνίας. Οι σημαντικότεροι των αντιπροσώπων (dealers) της UNIFON, που ανέρχονται σε 17, μνημονεύονται ειδικώς στην εισήγηση της Γραμματείας.

7. Η αγορά της κινητής τηλεφωνίας στη χώρα μας αναπτύσσεται με ραγδαίους ρυθμούς. Εντός δε πενταετίας, από την εμφάνισή της, έχει αναδειχθεί σ' έναν από τους σημαντικότερους κλάδους της ελληνικής οικονομίας, αλλά και παγκοσμίως. Κατά το έτος 1998 ο συνολικός αριθμός των συνδρομητών της στην Ελλάδα, ανέρχονταν σε 2.000.000 περίπου, ενώ το έτος 1999, όπως εκτιμάται, υπερέβη τα 4.000.000. Η ανάπτυξη της υπό εξέταση αγοράς δεν σημαίνει μόνο ποσοτική αύξηση του αριθμού των συνδρομητών, αλλά και τεχνολογική εξέλιξη των δικτύων, επέκτασή τους και παροχή νέων υπηρεσιών. Οι εταιρείες που κατέχουν τα δίκτυα, ανταποκρινόμενες στις παραπάνω απαιτήσεις έχουν πραγματοποιήσει σημαντικές επενδύσεις, βελτιώνοντας συνεχώς το τηλεπικοινωνιακό τους δίκτυο και την ποιότητα των υπηρεσιών τους. Ο ανταγωνισμός στον κλάδο της κινητής τηλεφωνίας επικεντρώνεται κυρίως στην γεωγραφική κάλυψη, στην ποιότητα του δικτύου και στη ποικιλία των παρεχόμενων υπηρεσιών, στις τιμές των συσκευών και στην τεχνολογική τους εξέλιξη, στο εμπορικό δίκτυο, στα προγράμματα χρήσης, στην διαφήμιση και στο μάρκετινγκ που διαμορφώνουν την αντίληψη των καταναλωτών για τα δίκτυα, στην ποιότητα της εξυπηρέτησης των πελατών και τέλος στη τιμολογιακή πολιτική. Παρά το γεγονός ότι στη χώρα μας, στην υπό εξέταση αγορά, δραστηριοποιούνται πολλές επιχειρήσεις με συναφείς προς το αντικείμενο δραστηριότητες, πρωτίστως ο ανταγωνισμός υφίσταται μεταξύ των εταιρειών που κατέχουν άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας των δικτύων μέσω των οποίων αναπτύσσονται και προσφέρονται οι τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας. Ο ανταγωνισμός που υφίσταται μεταξύ των εμπορικών τους συνεργατών και των dealers αυτών, που οι ίδιες επιλέγουν, για την προώθηση των υπηρεσιών τους, περιορίζεται στην καλύτερη εξυπηρέτηση του ήδη ή υποψήφιου συνδρομητή, που ανάγεται σε ορισμένες ευνοϊκές παροχές προς αυτόν (όπως π.χ. δωρεάν συσκευές, σύνδεση κλπ.), στην τεχνογνωσία και στο υφιστάμενο εμπορικό τους δίκτυο. Η είσοδος στη χώρα μας και του τρίτου δικτύου της COSMOTE, σηματοδότησε την περαιτέρω διεύρυνση της αγοράς και προκάλεσε αναζωπύρωση του ανταγωνισμού. Αν και η εμπορική λειτουργία του δικτύου της άρχισε την 1.7.98, ήδη η COSMOTE αριθμεί περί το 1.000.000 συνδρομητές. Ο ανταγωνισμός πλέον εκτιμάται ότι θα επικεντρωθεί στο εύρος των προσφερομένων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της χρήσης υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας, στο επίπεδο τιμών, στην ποιότητα της εξυπηρέτησης των πελατών και στη διαφήμιση.

8. Κατά το άρθρο 4, παρ. 2 εδαφ. β του ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται και «όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία επιχείρηση, ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα, τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων». Το κατά πόσο με μία συμφωνία αποκτάται ο έλεγχος μιας άλλης επιχείρησης εξαρτάται από σειρά πραγματικών και νομικών στοιχείων, αρκεί πάντως ότι η απόκτηση του ελέγχου να παρέχει τη δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της δραστηριότητας μιας επιχείρησης, χωρίς να απαιτείται η πραγματική άσκηση του

επηρεασμού. Ο έλεγχος μπορεί να είναι αποκλειστικός (μπορεί δηλαδή να ασκείται από έναν μόνο επιχειρηματία, ο οποίος συνήθως έχει την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου και των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης), αλλά και κοινός (όταν δηλαδή περισσότερες της μίας επιχειρήσεις ή πρόσωπα έχουν τη δυνατότητα να ασκούν αποφασιστική επιρροή σε μία άλλη επιχείρηση). Ως αποφασιστική επιρροή με την έννοια αυτή νοείται, κατά κανόνα, η εξουσία αναστολής ενεργειών που καθορίζουν την εμπορική στρατηγική συμπεριφορά μιας επιχείρησης. Σε αντίθεση με τον αποκλειστικό έλεγχο, ο οποίος παρέχει την εξουσία καθορισμού των στρατηγικών αποφάσεων σε μία επιχείρηση από συγκεκριμένο μέτοχο, ο κοινός έλεγχος χαρακτηρίζεται από τις δυνατότητες δημιουργίας αδιεξόδου, λόγω της εξουσίας μίας ή περισσότερων επιχειρήσεων να απορρίπτουν τις προτεινόμενες στρατηγικές αποφάσεις. Ως εκ τούτου οι μέτοχοι αυτοί πρέπει να καταλήξουν σε μεταξύ τους συνεννόηση για τον καθορισμό της εμπορικής πολιτικής της κοινής επιχείρησης (βλ. και ανακοίνωση της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την έννοια της συγκέντρωσης βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου της 21.12.1989 παρ. 19). Εξάλλου κατά το άρθρο 4β παρ. 1 του ίδιου ως άνω ν.703/77, όπως ισχύει, κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης όταν :

- α) Το μερίδιο αγοράς των προϊόντων ή υπηρεσιών που αφορά η συγκέντρωση, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ, αντιπροσωπεύει στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της, τουλάχιστον εικοσιπέντε τοις εκατό (25%) του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που θεωρούνται ομοειδή από τον καταναλωτή λόγω των ιδιοτήτων, της τιμής τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται ή β) ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στην συγκέντρωση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ, ανέρχεται, στην εθνική αγορά, τουλάχιστον στο σε δραχμές ισόποσο των εβδομήντα πέντε εκατομμυρίων (75.000.000) Ευρώ (Euro) και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, κάθε μία χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών, άνω του σε δραχμές ισόποσο των επτά εκατομμυρίων (7.000.000) Ευρώ (Euro). Τέλος, κατά το άρθρο 4στ παρ.5 του ως άνω ν.703/77, ο κύκλος εργασιών και το μερίδιο αγοράς μιας συμμετέχουσας επιχείρησης, σύμφωνα με τα άρθρα 4α, 4β και 4ε προκύπτει από τα άθροισμα των κύκλων εργασιών και των μεριδίων αγοράς των ακολούθων επιχειρήσεων α) της συμμετέχουσας επιχείρησης, β) των επιχειρήσεων στις οποίες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις διαθέτουν άμεσα ή έμμεσα: αα) είτε περισσότερα από το ήμισυ του κεφαλαίου ή της περιουσίας, ββ) είτε την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου, γγ) είτε την εξουσία να διορίζουν ή να παύουν την πλειοψηφία των μελών του οργάνου διοίκησης των επιχειρήσεων αυτών, δδ) είτε το δικαίωμα να διαχειρίζονται τις υποθέσεις των επιχειρήσεων αυτών, γ) των επιχειρήσεων που διαθέτουν σε μία συμμετέχουσα επιχείρηση, τα δικαιώματα ή τις δυνατότητες επιρροής που αναφέρονται στο στοιχείο β', δ) των επιχειρήσεων, στις οποίες μία επιχείρηση αναφερόμενη στο στοιχ. γ', διαθέτει τα δικαιώματα επιρροής που αναφέρονται στο στοιχείο β', ε) των επιχειρήσεων, στις οποίες περισσότερες της μίας επιχειρήσεις, από αυτές που αναφέρονται στα στοιχεία α' έως δ' διαθέτουν από κοινού, τα δικαιώματα ή τις δυνατότητες επιρροής που αναφέρονται στο στοιχ. β'. Στην προκείμενη περίπτωση, η UNIFON, με τη συμφωνία που προαναφέρθηκε, συμφωνήθηκε να αποκτήσει το 55% του μετοχικού κεφαλαίου της TETOMA COM και κατά συνέπεια και τον

πλήρη έλεγχο αυτής, που λειτουργεί ως dealer- πωλητής της. Έτσι με την εν λόγω συμφωνία δημιουργείται συγκέντρωση επιχειρήσεων (UNIFON, TETOMA COM), κατά την έννοια της προπαρατεθείσας διάταξης του άρθρου 4 παρ. 2β, η οποία συγκέντρωση υπόκειται και στον προβλεπόμενο από το πιο πάνω άρθρο 4β παρ.1. προληπτικό έλεγχο. Και τούτο διότι, ναι μεν δεν πληρούται στην ελεγχόμενη συγκέντρωση, το από το παραπάνω άρθρο 4στ' θεσπιζόμενο κριτήριο του κύκλου εργασιών, αφού όπως έχει προεκτεθεί, η μία μόνον των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων ήτοι η UNIFON, είχε κατά το έτος 1998 στην εθνική αγορά κύκλο εργασιών που υπερέβαινε το σε δραχμές ισόποσο των 75.000.000 Euro, όχι δε και η άλλη η TETOMA COM, που ιδρύθηκε το έτος 1999, πλην από τα στοιχεία του φακέλου, προκύπτει η συνδρομή του θεσπιζόμενου από το νόμο άλλου αυτοτελούς κριτηρίου, που δικαιολογεί τον προληπτικό έλεγχο της συγκέντρωσης επιχειρήσεων, δηλαδή αυτού του μεριδίου αγοράς. Ειδικότερα, όπως προαναφέρθηκε, το μερίδιο της UNIFON στην εν λόγω σχετική αγορά ανερχόταν κατά μεν το έτος 1998 σε 24,5%, κατά δε το έτος 1999 σε 14,5%. Τα ίδια έτη, τα μερίδια της PANAFON στην προαναφερόμενη αγορά, ανέρχονταν σε ποσοστό, 51,9% και 46%, αντίστοιχα. Για τον προσδιορισμό όμως του μεγέθους του μεριδίου αγοράς, που θα αποτελέσει και το κριτήριο της υπαγωγής ή μη της παραπάνω συγκέντρωσης στον προβλεπόμενο από τις ως άνω διατάξεις προληπτικό έλεγχο, πρέπει κατά την κρίση της Επιτροπής να συνυπολογιστούν τα μερίδια των εταιρειών UNIFON και PANAFON, κατά την αληθή έννοια της διάταξης του πιο πάνω άρθρου 4στ παρ. 5ε, δεδομένου ότι, η τελευταία ήτοι η PANAFON, που είναι ο μεγαλύτερος μέτοχος (σε ποσοστό 19,01%) της UNIFON, ασκεί από κοινού μετά των άλλων επτά (7) μετόχων, τον έλεγχο της εξαγοράζουσας εταιρείας (UNIFON). Επί πλέον δε, ο ως άνω συνυπολογισμός επιβάλλεται και από το ότι συντρέχουν στην ελεγχόμενη συγκέντρωση και τα εξής περιστατικά : Α) Η UNIFON, κατά το προμνημονευόμενο άρθρο 4 του καταστατικού της, θα παρέχει τις τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες προς το κοινό, μέσω του κυψελοειδούς δικτύου GSM κινητής τηλεφωνίας της PANAFON, Β) Η UNIFON αποτελεί το μεγαλύτερο εμπορικό συνεργάτη της PANAFON και Γ) Από τους κυριότερους μετόχους της UNIFON, κυρίως η PANAFON δραστηριοποιείται στην κινητή τηλεφωνία, γι' αυτό και η δυνατότητα αλληλοεπιρροής των δύο αυτών επιχειρήσεων είναι αυτονόητη.

Επομένως, η ελεγχόμενη συγκέντρωση, υπόκειται, παρά τα όσα περί του αντιθέτου αβασίμως υποστηρίζει η γνωστοποιούσα με το υπόμνημά της, υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση σύμφωνα με την ως άνω διάταξη του άρθρου 4β παρ.1, η οποία και έγινε εμπρόθεσμα, με το από 20.12.1999 έγγραφο της UNIFON.

9. Κατά το άρθρο 4γ παρ.1 του ν.703/77, όπως ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων τμήμα της και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης. Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή εκτιμά ότι, με βάση τα όσα προεκτέθηκαν, με την ελεγχόμενη συγκέντρωση δε μπορεί να επηρεασθεί αισθητά ο ανταγωνισμός στις πιο πάνω σχετικές εθνικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών, ούτε δημιουργείται ή ενισχύεται δεσπόζουσα θέση και έτσι δεν ανακύπτει περίπτωση να απαγορευθεί, κατά την προπαρατεθείσα διάταξη, η πραγματοποίηση της συγκέντρωσης αυτής.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Διαπιστώνει ότι, η συγκέντρωση, που συμφωνήθηκε με το από 17.12.1999 προσύμφωνο αγοράς μετοχών μεταξύ των εταιρειών UNIFON ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ, ΤΕΤΟΜΑ ΚΟΜ ΚΙΝΗΤΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ Α.Ε. και ΤΕΤΟΜΑ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ-ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ-ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ Α.Ε. και η οποία αφορά την απόκτηση από την πρώτη των εταιρειών του 55% του μετοχικού κεφαλαίου της δεύτερης αυτών, δεν περιορίζει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις επιμέρους σχετικές αγορές τις οποίες αυτή αφορά και ως εκ τούτου δεν συντρέχει λόγος απαγόρευσής της κατά το νόμο.

Η παρούσα απόφαση εκδόθηκε την 12 Μαΐου 2000.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Συντάξας την απόφαση

Ο Πρόεδρος

Νικόλαος Στυλιανάκης

Σταύρος Αργυρόπουλος

Η Γραμματέας

Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου